

Til § 21. Institutter med særliche Fonds:

III. Den polytekniske Læreanstalt. Udgiftspost 1. b.:

Beløbet forhøjes med 600 Kr.

(Sfr. Risten over Vædringsforflagen til Finanslofforflagenes 2den Behandling Nr. 177).

Kjøbenhavn, den 6te Februar 1893.

Gode.

Stemann.

Til Folketingets Finansudvalg.

68.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Som nærmere fremstillet i den vedlagte Skrivelse med Bilag fra Kvæstor, har det lærde Skolevæsen en rentefri Gæld paa 232,000 Kr. til Sorø Akademi hidrørende fra 3 Aaen, det lærde Skolevæsen har modtaget af Akademiet i Henhold til allerhøjeste Resolutioner af 24de Januar 1845, 18de December 1846 og 14de Maj 1847.

Denne Gæld blev, som ligeledes nærmere omhandlet i Kvæstors nævnte Skrivelse, i et af dette Ministerium i Efteraaret 1851 i Landstinget forelagt Lovforslag foreslaaet eftergiden det lærde Skolevæsen, jfr. Rigsdagstidende for 1851, 3dje Sæssion, A. Sp. 33—35, men i Henhold til en af vedkommende Landstingsudvalg afgiven Betænkning, i hvilken udtaltes, at Udvalget maatte anse det for hensigtsmæssigt, at Spørgsmaalet om den foreslaaede Gælds eftergivelse blev behandlet i Forbindelse med Spørgsmaalet om Anvendelsen af Sorø Akademis Midler i det hele taget, jfr. Rigsdagstidende for 1851, 3dje Sæssion, B. Sp. 8—10, blev dette Lovforslags Overgang til 2den Behandling nægtet af Landstinget, jfr. Rigsdagstidende, Landstinget, 3dje Sæssion, 1851, Sp. 97—125.

Senere har Spørgsmaalet om Gældens Eftergivelse været rejst af Statsrevisionen, idet denne i sine Antegnelser til Statsregnskabet for 1859—60, S. 167, henstillede, om det ikke maatte være rigtigt at tage under Overvejelse, om det lærde Skolevæsen var eller efter Rimelighed vilde blive i Stand til at afdrage Gælden, og hvis dette ikke var Tilfældet, da at føre den til Afgang, og da Ministeriet i sin Besvarelse af Antegnelsen henviste til det oven for omtalte Lovforslags Forkastelse, bemærkede Statsrevisionen i sin Betegning, at det maatte anses for uhenigtsmæssigt vedblivende at optage et Tilgodehavende i Regnskaberne, naar der ingen Udfigt er til, at det en Gang kunde blive betalt, hvorhos det fremhævedes, at den af vedkommende Landstingsudvalg i sin Tid afgivne Betænkning kun udtalte sig mod Spørgsmaalets Afgørelse paa den Tid.

Naar Ministeriet nu atter tager det paagældende Spørgsmaal op til Behandling, sker det, fordi det lærde Skolevæsen nu er kommet til et Vendepunkt i sin Tilværelse derved, at den almindelige Skolefonds rentebærende Kapitalformue i indværende Finansaar vil blive opbrugt, og Statskassen har overtaget at dække det lærde Skolevæsens aarlige Understud, idet der under de saaledes foreliggende Forhold ingen Grund synes at være til yderligere at undvætte Sagens Afgørelse. I hvilken Retning denne bør gaa kan vel nok være tvivlsomt, men Ministeriet maa dog nærmest anbefale den samme Løsning, som det i sin Tid foreslog ved det tidligere ommeldte Lovforslag, nemlig Gældens Eftergivelse. Herfor tale ikke blot de samme Grunde, som anførtes i bemeldte Lovforslags Motiver, nemlig den almindelige Skolefonds flette økonomiske Status og den Omstændighed, at Aaanene ved deres Ydelse bleve rentefri, og at der da slet intet bestemtes om, naar Afdrag paa dem skulde begynde, hvilken Omstændighed formentlig antydede, at det allerede den Gang, da Aaanene ydedes, forudsattes, at Skolefonden næppe nogen Sinde vilde vinde Kræfter til Til-